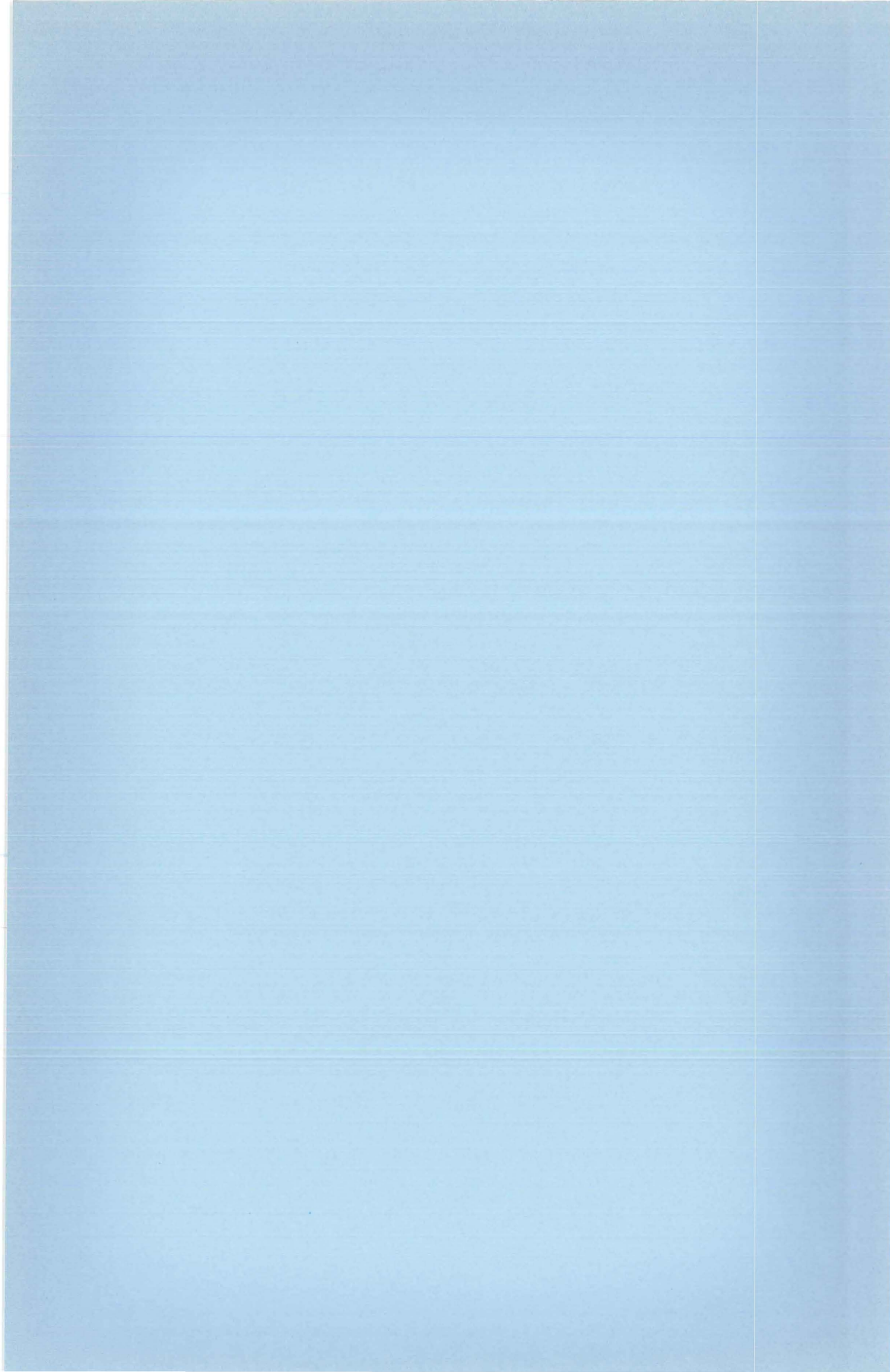

ÅRSBERETNING VEDKOMMENDE NORGES FISKERIER 1967 NR. 10

SELFANGSTEN 1967

FISKERIDIREKTØREN
BERGEN 1968

ÅRSBERETNING VEDKOMMENDE NORGES FISKERIER 1967 NR. 10

SELFANGSTEN 1967

FISKERIDIREKTØREN
BERGEN 1968

FORORD

Beretningen om selfangsten i 1967 er som for tidligere år utarbeidet hovedsakelig på grunnlag av innklaringsoppgaver fra tollkontorene. Det er gjort nærmere rede for dette i «Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier» 1946, nr. 4.

Beretningen om selfangsten er tidligere år blitt utgitt nokså sent, fordi en har avventet endelige og spesifiserte eksporttall fra Statistisk Sentralbyrå. For å få beretningen utgitt så tidlig som mulig har en denne gang bare gjengitt de foreløpige og summariske eksporttall for 1967, og således utelatt tabellen som viser eksporten av selfangstprodukter fordelt på land. Tabellen vil i steden bli tatt inn i selfangstberetningen for 1968.

Fung. sekretær H. Jensen har utarbeidet beretningen.

Bergen, i februar 1968.

Klaus Sunnanå

Per L. Mietle

INNHold

	Side
Forord	3
Selfangst:	
Generell oversikt	07
Deltaking	08
Fangstmengde og verdi	10
Fangsten på de forskjellige felt:	
Newfoundland	11
Vestisen	15
Danmarksstredet	17
Nordisen	17
Østisen	17
Forlis	17
Prisene	18
Ekspedisjoner	19
Ekspert av selfangstprodukter	20

SELFANGST

GENERELL OVERSIKT

Den norske selfangsten i 1967 ga et fangstresultat på om lag 275 000 dyr til en samlet verdi av om lag 26 mill. kroner. Gjennomsnittlig fangst pr. farkost utgjorde 6 120 dyr, og gjennomsnittlig brutto fangstverdi kr. 584 888. Tallet på fangede dyr var i 1967 ca. 26 000 større enn i 1966, mens det var en nedgang i fangstverdien på ca. 6 mill. kroner. Kvantumsmessig må fangstresultatet i 1967 betegnes som meget godt — særlig når en tar den lave deltaking i betraktning. I alt deltok 45 fartøyer, mot 51 i 1966. Som i 1966 gjorde ingen av fartøyene mer enn én tur til fangstfeltene.

Når en ser bort fra deltakingen i 1945, da forholdene var helt spesielle og det kun deltok 14 fartøyer, var deltakingen i 1967 den minste som er registrert i etterkrigsårene. Den nedadgående deltaking i de senere år forklares delvis ved enkelte fartøyers overgang til helårsfiske med kraftblokk og ringnot etter sild og makrell i Nordsjøen og Skagerak. For 1967 er det sannsynlig at deltakingen dessuten har vært influert av tendensen til prisfall på norske selfangstprodukter som begynte i 1966, og som førte til en nedgang på opptil 50 prosent for enkelte sortementer i 1967. På grunn av den store gjennomsnittsfangsten ble gjennomsnittlig brutto fangstinntekt pr. fartøy likevel den tredje høyeste som er oppnådd. De to sesonger som ga høyere gjennomsnittsinntekt var 1964 og 1966, med henholdsvis kr. 604 452 og kr. 634 365, mot som nevnt kr. 584 888 i 1967.

Antall fangede dyr i 1967 fordelte seg slik etter art: Grønlandssel 220 122, klappmyss 55 202, storkobbe 48, snadd 23 og 9 isbjørn.

Som i tidligere sesonger siden begynnelsen av 1950-årene dominerte Newfoundlandfangsten. I alt ble det på dette felt fanget 200 779 dyr i 1967, som tilsvarer 72,9 prosent av den norske totalfangsten. Etter anmodning fra de kanadiske myndigheter avsto norske selfangere fra å drive fangst i Gulf of St. Lawrence også i 1967.

Om de øvrige felt skal her kort nevnes at antall fangede dyr viste en mindre nedgang fra året før både i Vestisen og Østisen. Det ble i Vestisen fanget 62 901 dyr og i Østisen 11 724 dyr. Resultatet av fangsten

på disse felter må likevel karakteriseres som tilfredsstillende, særlig når en tar i betraktning at det var nedgang i antall deltakende fartøyer. Ingen fartøyer fanget i Nordisen i 1967.

En vesentlig årsak til det relativt gode fangstresultat i 1967 var at sesongen ble preget av jevnt gode vær- og isforhold.

Følgende summariske oversikt viser resultatet av årets selfangst sammenliknet med fangsten i 1966 og med gjennomsnittsfangsten pr. år i femårsperioden 1962—66:

	1967	1966	Gj.snitt 1962—1966
Totalfangst, antall dyr	275 404	248 744	215 559
Fangst pr. tur, antall dyr	6 120	4 877	3 466
Innklaringsverdi, tusen kr.	26 320	32 363	26 614
Verdi pr. tur, tusen kr.	585	635	428

DELTA KING (TAB. 1, 2 og 3).

Som nevnt, og som det framgår av tabell 1, deltok i 1967 i alt 45 (51)¹⁾ fartøyer i selfangsten. Hjelpeskipet i Vestisen er ikke med i disse tallene.

Av fartøyene hørte 1 hjemme i Finnmark, 19 i Troms, 3 i Nordland, 21 i Møre og Romsdal og 1 i Bergen. I forhold til 1966 sank deltakingen

Tabell 1. *Deltakingen i selfangst 1961—67, for 1967 fordelt etter fartøyenes heimsted.*

Heimsted (fylke)	Antall fartøyer	Samlet tonnasje		Besetning i alt mann	Gjennomsnitt pr. fartøy	
		Brutto	Netto		Lengde- fot	Maskin- hk
Bergen	1	168	51	17	106,8	489
Møre og Romsdal	21	6 777	2 625	473	127,4	925
Nordland	3	288	87	39	77,2	273
Troms	19	4 344	1 582	374	100,1	617
Finnmark	1	174	74	16	103,7	400
I alt 1967	45	11 751	4 419	919	111,5	730
— 1966	51	11 523	4 172	975	108,6	614
— 1965	57	12 589	4 352	1 120	106,5	574
— 1964	62	13 385	4 836	1 213	106,3	520
— 1963	61	12 220	4 412	1 163	103,2	474
— 1962	62	12 223	4 424	1 150	104,5	470
— 1961	58	11 692	4 342	1 135	104,7	464

¹⁾ Tallene for 1966 er satt i parentes.

Tabell 2. *Fartøyer som har innklart fangst i 1967, fordelt etter lengde og byggeår.*

Lengde fot	Byggeår:									I alt
	Før 1900	1900 —09	1910 —19	1920 —29	1930 —39	1940 —49	1950 —59	1960 —64	1965	
50—59,9	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
60—69,9	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
70—79,9	1	—	—	1	1	1	1	—	—	5
80—89,9	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2
90—99,9	—	2	—	—	1	1	1	—	—	5
100—109,9	1	—	9	1	—	2	—	—	—	13
110—119,9	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2
120—129,9	—	—	1	—	—	—	2	1	—	4
130—139,9	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
140—149,9	—	—	—	—	—	2	—	1	—	3
150—159,9	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3
160—169,9	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
170—179,9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
180—189,9	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
I alt	2	2	12	3	4	11	7	3	1	45

Tabell 3. *Fartøyer som har innklart fangst i 1967, fordelt etter lengde og maskinens styrke.*

Lengde fot	Maskinens styrke (HK)										I alt
	100— 199	200— 299	300— 399	400— 499	500— 599	600— 699	700— 799	800— 899	900— 999	1000 og mer	
50—59	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
60—69	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
70—79	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	5
80—89	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
90—99	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	5
100—109	—	—	1	3	1	3	4	—	1	—	13
110—119	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
120—129	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	4
130—139	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
140—149	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
150—159	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
160—169	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
170—179	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
180—189	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
I alt	4	2	6	8	1	4	4	—	1	15	45

fra Troms med 5 fartøyer, mens deltakingen fra Nordland økte med 1 fartøy. Deltakingen fra Finnmark, Møre og Romsdal og Bergen var den samme som i 1966.

Fartøyenes samlede bruttotonnasje utgjorde 11 751 tonn med et gjennomsnitt på 261 (226) bruttotonn pr. fartøy. Fartøyenes gjennomsnittsalder, beregnet fra opprinnelig byggeår, var 34 år. Tabell 2 viser fartøyene fordelt etter lengde og byggeår. Av tabellen framgår det at 12 fartøyer, eller 26,7 prosent av alle, var bygget i tidsrommet 1910—19. Samtlige av disse fartøyer har vært gjenstand for ombygging. Eldste fartøy som deltok i selfangsten ble bygget i 1885 og ombygget i 1950.

Selfangstfartøyenes gjennomsnittlige maskinstyrke var 730 (614) HK. Økingen i gjennomsnittlig bruttotonnasje og maskinstyrke henger i vesentlig grad sammen med at det i 1967 deltok flere fartøyer ved Newfoundland enn i 1966.

Gjennomsnittlig maskinstyrke for fartøyene som deltok ved Newfoundland var på 1 314 HK, mens den for fartøyene som fanget i Vestisen og Østisen var henholdsvis 484 HK og 204 HK. Av det innkomne materiale framgår det at størst maskinstyrke — 2 000 HK — hadde et fartøy som fanget ved Newfoundland, mens minste maskinstyrke — 120 HK — er oppgitt for to fartøyer som fanget i Østisen. I tabell 3 er fartøyene fordelt etter lengde og maskinstyrke.

919 (975) mann deltok i den norske selfangsten, det vil si gjennomsnittlig 20 (19) mann pr. fartøy. Besetningens størrelse varierte for fartøyene som fanget i Østisen fra 9 til 13 mann, i Vestisen fra 12 til 19 mann og ved Newfoundland fra 24 til 36 mann.

Det ble ikke meldt om forlis under selfangsten 1967.

FANGSTMENGDE OG VERDI (TAB. 4 OG 5).

Tabell 5 viser at det i 1967 ble innklarert fangst fra 45 (51) fangstturer, herav 15 fra Newfoundland, 25 fra Vestisen og 5 fra Østisen.

Samlet fangstutbytte utgjorde 275 404 (248 744) dyr. Gjennomsnittresultatet for 10-års perioden 1958—1967 var 234 309 dyr pr. år.

Den totale innklaringsverdi i 1967 var kr. 26 320 000 (32 363 000). Innklaringsverdien er den tredje høyeste som er oppnådd. Høyeste innklaringsverdi ble oppnådd i 1964 med kr. 37 476 000. Det ble det året fanget bortimot 255 000 dyr.

Antall dyr i gjennomsnitt pr. fangsttur i 1967 var 6 120 (4 877). Gjennomsnittstallet er det høyeste som noen gang er notert. Som vanlig var utbyttet størst for de fartøyer som fanget ved Newfoundland, gjennomsnittsutbyttet utgjorde der 13 385 (13 112) dyr pr. fangsttur.

Den samlede fangst av grønlandssel utgjorde 220 122 (188 952) dyr — herav 182 759 unger og 37 363 eldre dyr. Fangst av unger økte sammenliknet med 1966 med i alt 49 800 dyr, mens fangst av eldre dyr viste en nedgang på i alt 18 630 dyr. Den prosentvise fordeling av fangsten i 1967 var 83 prosent unger og 17 prosent eldre dyr. I femårsperioden 1962—66 var fordelingen gjennomsnittlig 65 prosent unger og 35 prosent eldre dyr. På vitenskapelig hold ser en med en viss bekymring på den prosentvise forskyvning som har funnet sted i retning av øket fangst av unger.

Fangsten av klappmyss utgjorde 55 202 (59 751) dyr — herav 29 082 vårfødte unger (blueback) og 26 120 eldre dyr. Sett i relasjon til femårsperioden 1962—66, da det ble fanget gjennomsnittlig 42 729 dyr, lå fangstresultatet i 1967 over med 12 473 dyr. Fangsten av vårfødte unger var 1 131 dyr mindre, fangsten av eldre dyr 13 604 større enn gjennomsnittlig i nevnte femårsperiode.

Det ble i 1967 fanget 48 (8) storkobbe, 23 (30) snadd og 9 (3) isbjørn. Fangsten av disse dyr varierer sterkt fra år til år. Når det gjelder storkobbe, som vesentlig fanges i Nordisen og Østisen, må fangsten dessuten ses i sammenheng med lave priser på kobbeskinn. Det kan her nevnes at i 1937 utgjorde fangsten av storkobbe hele 6 780 dyr, og i 1964 4 765 dyr.

Samlet spekkmengde utgjorde 4 485 tonn til en anslått verdi av 2,1 mill. kroner.

FANGSTEN PÅ DE FORSKJELLIGE FELT (TAB. 6 OG 7).

Newfoundland.

I selfangsten ved Newfoundland deltok i alt 15 fartøyer mot 13 året før. De fangstregulerende bestemmelser som ble fastsatt ved kgl. resolusjon av 19.2.1965 gjaldt også for sesongen 1967. Fangst var således tillatt fra 12. mars til 30. april. Som nevnt innledningsvis avsto norske selfangere fra å drive fangst i Gulf of St. Lawrence også i 1967.

Ifølge havforsker Torger Øritsland ved Havforskningsinstituttet var fangstforholdene ved Newfoundland stort sett tilfredsstillende i sesongen. Overveiende nordlige vinder, nordvest til nordøst, dominerte — med 5 dager opp i kulings styrke eller sterkere. 2 dager, 17. mars og 12. april, ble det målt liten storm. Temperaturforholdene var gjennomgående gunstige. Fram til 15. mars varierte temperaturen mellom -1°C og -23°C . Fra 16. mars til 8. april mellom -9°C og $+3^{\circ}\text{C}$ og fra 10. til 21. april mellom -4°C og $+10^{\circ}\text{C}$. Noe kjøligere var det i dagene 22.—25. april, men deretter stigende temperaturforhold fram til sesongens slutt. I ca. 14 dager var siktbarheten moderat til dårlig, men ellers gjennomgående bra. I siste del av april ble isgrensen forskjøvet mot land,

Tabell 4. Fangstmengde og fangstverdi 1936—67. For

	Antall turer	Grønlandssel			Klappmyss		
		I alt	Herav		I alt	Herav	
			Unger	Eldre dyr (1 år og eldre)		Unger	Eldre dyr (1 år og eldre)
		stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.
<i>Innkl. sted :</i>							
Ålesund	22	115 385	100 259	15 126	29 143	15 150	13 993
Tromsø	23	104 737	82 500	22 237	26 059	13 932	12 127
<i>Heimsted :</i>							
Bergen	1	3 755	3 755	—	1 445	660	785
Møre og Romsdal	21	111 630	96 504	15 126	27 698	14 490	13 208
Nordland	3	1 613	1 501	112	3 005	1 449	1 556
Troms	19	102 964	80 922	22 042	21 722	11 781	9 941
Finnmark	1	160	77	83	1 332	702	630
<i>Innkl. mnd :</i>							
April	21	35 664	32 546	3 118	32 244	16 451	15 793
Mai	24	184 458	150 213	34 245	22 958	12 631	10 327
I alt 1967	45	220 122	182 759	37 363	55 202	29 082	26 120
1966	51	188 952	132 959	55 993	59 751	45 954	13 797
1965	60	97 765	63 701	34 064	41 161	29 757	11 404
1964	73	209 221	146 946	62 275	38 365	25 483	12 882
1963	63	166 361	114 571	51 790	27 978	22 052	5 926
1962	64	191 677	99 779	91 898	46 388	27 817	18 571
1961	67	142 339	122 193	20 146	73 395	43 791	29 604
1960	78	170 016	59 870	110 146	45 429	30 483	14 946
1959	77	256 971	183 958	73 013	37 131	25 777	11 354
Gj.snitt 1961—65	65	161 473	109 438	52 035	45 457	29 780	15 677
—»— 1956—60	84	199 839	103 914	95 925	54 702	30 162	24 540
—»— 1951—55	100	193 590	103 180	90 410	79 313	39 974	39 339
—»— 1945—50	81	84 973	43 452	41 521	47 733	26 498	21 235
—»— 1936—40	92	72 779	56 511	16 268	43 834	21 277	22 557

noe som skapte til dels vanskelige forhold på den sørlige del av feltet. Ellers var isforholdene jevnt over gode.

De norske fartøyene hadde en gjennomsnittsstørrelse på 513 brutto tonn (473), og en totalbesetning på 459 (403) mann — gjennomsnittlig 31 (31) mann pr. fartøy. Turenes varighet var gjennomsnittlig 71 (74) dager, og den gjennomsnittlige innklaringsverdi kr. 1 032 000 (1 484 000) pr. fartøy. Innklaringsverdien for fangster fra Newfoundlandfeltet utgjorde i alt kr. 15 475 000 (19 291 000).

1967 fordelt etter innklaringssted, heimsted og måned.

Storkobbe	Hvalross	Snadd (Ringsel)	Isbjørn			Samlet antall av disse dyr	Samlet spekk- produksjon	Verdi av alle fangst- produkter	Verdi av sel- fangeres hå- kjerringfiske	Selfangeres samlete bruttoutbytte
			I alt	Herav						
				Levende	Døde					
stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	stk.	tonn	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
1	—	—	7	—	7	144 536	2 380	15 972	—	15 972
47	—	23	2	—	2	130 868	2 105	103 348	—	10 348
—	—	—	—	—	—	5 200	50	900	—	900
1	—	—	7	—	7	139 336	2 330	15 072	—	15 072
45	—	20	—	—	—	4 683	118	609	—	609
2	—	3	2	—	2	124 693	1 937	9 539	—	9 539
—	—	—	—	—	—	1 492	50	200	—	200
—	—	—	2	—	2	67 910	1 389	9 946	—	9 946
48	—	23	7	—	7	207 494	3 096	16 374	—	16 374
48	—	23	9	—	9	275 404	4 485	26 320	—	26 320
8	—	30	3	—	3	248 744	4 102	32 363	—	32 363
905	—	278	9	—	9	140 118	2 683	22 923	—	22 923
4 765	—	1 040	146	—	146	253 537	4 103	37 476	—	37 476
1 566	—	534	127	1	126	196 566	3 471	23 557	—	23 557
705	—	18	42	2	40	238 830	4 775	16 749	—	16 749
753	—	1 108	42	—	42	217 637	3 747	17 328	—	17 328
563	—	15	11	—	11	216 034	4 584	16 636	95	16 731
975	—	193	128	—	128	295 398	4 811	20 868	64	20 932
1 739	—	596	73	1	72	209 338	3 756	23 607	—	23 607
1 248	—	97	142	12	130	256 028	5 172	16 583	135	16 718
2 800	260	301	216	31	185	276 480	5 747	15 069	501	15 570
2 410	148	327	279	31	248	135 870	2 758	7 545	841	8 386
3 602	71	664	174	19	155	121 124	2 371	1 823	139	1 962

Av totalfangsten på 200 779 (170 454) dyr, utgjorde grønlandssel 187 312 (150 677), — herav 153 403 (107 213) unger og 33 909 (43 464) eldre dyr. Den prosentvise fordeling på unger og eldre dyr var i 1967 henholdsvis 82 og 18. Fangsten av klappmyss utgjorde i alt 13 459 (19 770) dyr — herav 7 690 (12 737) blueback og 5 769 (7 033) eldre dyr.

Tabell 5. *Antall turer fordelt etter fangstverdiens størrelse 1959—1967.*

	Antall turer i alt	Herav med innklaringsverdi (i 1000 kr.) pr. fangsttur på:													
		Inntil 10	10,1- 25,0	25,1- 50,0	50,1- 75,0	75,1- 100,0	100,1- 125,0	125,1- 150,0	150,1- 175,0	175,1- 200,0	200,1- 250,0	250,1- 300,0	300,1- 500,0	500,1- 1000,0	Over 1000
<i>Innklarert :</i>															
Ålesund	22	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	5	11	3
Tromsø	23	—	—	—	—	—	—	3	—	2	3	5	4	1	5
<i>Fangstfelt :</i>															
Newfoundland	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	8
Vestisen	25	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	7	8	5	—
Østisen	5	—	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—	1	—	—
I alt 1967.....	45	—	—	—	—	—	—	4	—	2	3	7	9	12	8
1966	51	—	1	1	2	2	1	2	1	1	3	4	15	6	12
1965	61	—	—	3	2	2	1	3	1	1	5	8	22	12	1
1964 ¹	76	1	1	3	5	4	2	5	2	6	11	5	11	8	12
1963	63	—	2	3	2	11	3	4	2	3	6	6	7	6	8
1962	64	—	1	2	5	5	3	6	5	8	11	—	12	4	2
1961	67	—	4	2	7	3	1	2	6	1	7	6	23	4	1
1960	78	1	—	6	6	12	8	2	5	5	13	6	9	5	—
1959	77	3	1	7	9	14	7	5	3	5	3	1	7	8	4

¹ Hver av 3 kombinerte turer (dvs. tur til både Vestisen og Østisen) er regnet som 2 turer, en til Vestisen og en til Østisen.

Tabell 6. *Selfangsten i 1967 fordelt på fangstfelt.*

	Fangstfelt			I alt
	New-found-land	Vest-isen	Øst-isen	
Antall innklareringer	15	25	5	45
I. Grønlandssel i alt	187 312	21 158	11 652	220 122
1. Vårfødte unger:				
a. Hårfaste kvitunger..... »	151 833	17 873	78	169 784
b. Unger under og etter hårskiftet..... »	1 570	1 835	9 570	12 975
2. Eldre dyr (1 år og eldre) »	33 909	1 450	2 004	37 363
II. Klappmyss i alt	13 459	41 741	2	55 202
1. Blueback (vårfødte unger).... »	7 690	21 390	2	29 082
2. Eldre dyr (1 år og eldre).... »	5 769	20 351	—	26 120
III. Storkobbe	1	—	47	48
IV. Hvalross	—	—	—	—
V. Snadd	—	—	23	23
VI. Isbjørn i alt..... »	7	2	—	9
Herav:				
a. Levende	—	—	—	—
b. Døde	7	2	—	9
VII. Samlet antall av disse dyr	200 779	62 901	11 724	275 404
VIII. Spekk	2 800	1 491	194	4 485
IX. Innklaringsverdi..... 1000 kr.	15 475	9 875	970	26 320

Vestisen.

Avseilingsdatoen til feltet ble bestemt ved kgl. resolusjon av 10.2.1967. Etter bestemmelsene var det ikke tillatt å gå fra Norge før 12. mars. Fangst var tillatt fra 20. mars kl. 0700 GMT til 5. mai kl. 2400 GMT.

25 (32) fartøyer fangstet i Vestisen. 3 fartøyer fikk avbrutt fangsten på grunn av skader, men gjenopptok fangsten etter endt reparasjon i land.

Om vær- og isforhold uttaler Alfred Frøland ved Havforskningsinstituttet i sin rapport om hjelpetjenesten i Vestisen blant annet:

«Det var urolige værforhold på fangstfeltet i Vesterisen i år, med lavt skyedekke og redusert siktbarhet. Det var én dag med storm, nemlig den 17.4, da det blåste nordlig storm, — 8 dager med fra liten til stiv kuling, — 30 dager med frisk til laber bris, — og 9 dager med lett til flau vind, — det var ingen dag helt stille. Den fremherkende vindretning var nordlig, med i alt 32 dager av 47 med vind mellom NV og NO. Siktbarheten var moderat med 12 dager (av 47) med sikt under 1 nautisk mil.»

Tabell 7. *Fartøyenes gjennomsnittlige størrelse og mannskap, og turenes gjennomsnittlige varighet og fangstverdi 1959—67. For 1967 fordelt på fangstfelt.*

Fangstfelt	Antall turer i alt	Gj.snitt pr. fartøy				Gj.snitt pr. tur	
		Mannskap	Tonnasje		Motor -HK	Varighet døgn	Innklaeringsverdi 1 000 kr.
			Brutto	Netto			
Newfoundland .	15	31	513	203	1 314	71	1 032
Vestisen	25	16	146	49	484	39	395
Østisen	5	11	80	31	204	39	194
I alt 1967	45	20	261	98	730	49	585
1966	51	20	226	82	614	52	635
1965	61	20	221	82	574	57	376
1964	73	18	216	78	520	60	520
1963	63	19	200	72	474	66	374
1962	64	19	193	70	449	51	262
1961	67	18	188	68	425	48	258
1960	78	19	189	67	404	57	213
1959	77	18	187	68	382	59	271

Av rapporten går det ellers fram at gjennomsnittlig middagstemperatur i mars var $-7,5^{\circ}$, i april $-4,5^{\circ}$, og varierende fra -1° til -7°C i de første dagene av mai måned, med en gjennomsnittlig middagstemperatur for hele sesongen på -5°C . Fra rapporten siteres videre:

«Isforholdene i 1967 lignet på de i 1966, med grov polarbakt på østsiden av Jan Mayen mesteparten av sesongen. Nordkysten av Island var åpen gjennom hele sesongen, med driviskanten ca. 40 nautiske mil av land ved Melrakka. På vestsiden av Jan Mayen lå isen så tett at det var vanskelig å komme frem der. Først mot slutten av sesongen var der fremkommelig, men selv da lå det reimer med tung is helt inn til land ved øya.

På grunn av den nordlige vind hadde drivisen heller ikke i år dannet noen markert slettkant.»

Fartøyene som deltok i Vestisen var på gjennomsnittlig 146 (159) bruttotonn, og hadde en besetning på gjennomsnittlig 16 (17) mann. Turene varte gjennomsnittlig 39 (45) døgn.

Samlet fangst i Vestisen var 62 901 (66 034) dyr. Gjennomsnittsfangsten pr. fartøy ble 2 516 (2 064) dyr. Til tross for gjennomsnittlig 6 færre fangstdøgn pr. fartøy økte gjennomsnittsfangsten pr. fartøy med 452 dyr, sammenliknet med foregående sesong.

Av totalfangsten utgjorde grønlandssel 21 158 (26 024) dyr, herav 19 708 (23 814) unger og 1 450 (2 210) eldre dyr. Den prosentvise fordeling på unger og eldre dyr var henholdsvis 93 og 7.

Av klappmyss ble det fanget i alt 41 741 (39 976) dyr, herav 21 390 (33 214) blueback og 20 351 (6 762) eldre dyr. Som en vil se ble det i sesongen 1967 fanget noenlunde likt antall blueback og eldre dyr, mens fangsten av klappmyss i 1966 overveiende besto av blueback.

Den totale innklaringsverdi utgjorde kr. 9 875 000 (12 115 000). Til tross for vesentlig lavere priser for selfangstprodukter i 1967 ga fangsten et bra økonomisk utbytte. Den gjennomsnittlige innklaringsverdi pr. fartøy utgjorde kr. 395 000 (378 594).

Som hjelpeskip i Vestisen ble benyttet M/S «Polarfart», reder Henry Olsen m.fl., Tromsø.

Danmarkstredet. Ingen norske fartøyer fanget i Danmarkstredet i 1967.

Nordisen.

Ingen norske fartøyer fanget i Nordisen i 1967.

Østisen.

Fangstsesongen ble ved kgl. resolusjon av 10.2.1967 fastsatt til å gjelde fra 20. mars kl. 0700 GMT til 5. mai kl. 2400 GMT. Deltakingen ble begrenset til fartøyer på 100 br.reg. tonn og derunder som hadde drevet fangst i Østisen i 1966.

Fangstillatelse ble gitt for 7 fartøyer, men bare 5 fartøyer benyttet tillatelsen.

Fartøyenes gjennomsnittsstørrelse var 80 (74) bruttotonn, og besetningen gjennomsnittlig 11 (11) mann.

Fangstforholdene i Østisen i 1967 var gode.

I alt ble det fanget 11 724 (12 256) dyr. Gjennomsnittsfangsten pr. fartøy utgjorde 2 345 dyr, mot 1 532 dyr i 1966. Årets resultat tilsvarende gjennomsnittsfangsten i femårsperioden 1962—66, men ligger atskillig under fangstresultatet i 1964 som var 16 591 dyr.

Fangsten av grønlandssel var 11 652 (12 251) dyr, herav 9 648 (1 932) unger og 2 004 (10 319) eldre dyr. Den øvrige del av fangsten i Østisen i 1967 besto av 2 blueback, 47 storkobbe og 2 isbjørn.

Innklaringsverdien i 1967 utgjorde i alt kr. 970 000 (957 000), som ga et gjennomsnitt på kr. 194 000 (119 625) pr. fartøy.

FORLIS (TAB. 8).

Det ble som før nevnt ikke meldt om forlis under selfangsten i 1967. I tabellen er gitt en oversikt over totalforlis under selfangst siden 1936.

Tabell 8. *Forlis siden 1936.*

	Forliste		Antall fartøyer forlist i alt	Av disse var heimehørende i							Forlis i % av hele flåten
	Damp- fartøyer	Motor- fartøyer		Rogaland og Aust-Agder	Møre og Romsdal	Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark		
1967.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1966.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1965.....	—	1	1	—	1	—	—	—	—	1,7	
1964.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1963.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1962.....	—	2	2	—	1	—	—	1	—	3,3	
1961.....	—	1	1	—	1	—	—	—	—	1,8	
1961—65.....	—	4	4	—	3	—	—	1	—	1,3	
1956—60.....	—	7	7	—	—	—	—	7	—	2,1	
1951—55.....	—	8	8	—	4	—	—	3	1	2,3	
1945—50.....	1	6	7	—	2	1	—	4	—	2,3	
1936—40.....	6	21	27	1	9	—	1	15	1	7,9	

PRISENE

De meget gode priser som en har hatt på norske selfangstprodukter i de senere år, både for pelsskinn og garveskinn, ble for pelsskinns vedkommende avløst av en svak nedgang i 1966. Det var ventet at denne tendens ville føre til et større prisfall i 1967 — noe som i høy grad slo til.

For whitecoats sank prisene fra året før med omkring 40 prosent. For blueback utgjorde prisfallet 30 prosent og mer. Prisfallet for skinn av voksen sel var fra 30 og opp til 50 prosent.

Et liknende prisfall hadde en for garveskinn — ikke hårfaste sadlers — som i 1967 ble notert med kr. 20—40, mens prisene i 1966 var oppe i kr. 40—60. Lurv derimot steg i 1967 med kr. 5, fra kr. 45 til kr. 50, og representerte den eneste øking i prisene på norske selfangstprodukter i 1967.

Kiloprisen for spekk er blitt oppgitt til kr. 0,46, det halve av prisen i 1966.

En gjengir nedenfor priser for 1967 som en har fått oppgitt for fangstprodukter av beste sort:

Pelsskinn :

Whitecoats — hårfaste kvitunger, naturelle. . . .	kr.	60 pr. stk.
Whitecoats — hårfaste kvitunger, nesten naturelle	»	55 » »

Whitecoats — fargevare	kr.	50	pr. stk.
Blueback — naturelle	»	175	» »
Blueback — nesten naturelle	»	150	» »
Blueback — vanlige	»	125	» »
Blågris — hårfaste	»	50	» »
Voksen grønlandssæl — hårfaste	»	40—80	» »
Hårfaste klappmyss — tunge og lette	»	150	» »
Gråsel — hårfaste naturelle	»	60—100	» »

Garveskinn :

Ikke hårfaste sadlers	»	20—40	» »
Lurv	»	50	» »

<i>Spekk</i>	»	0,46	pr. kg
--------------------	---	------	--------

EKSPEDISJONER

Ifølge meldinger fra *overvintringsekspedisjoner*, supplert med opplysninger fra sysselmannen på Svalbard, antas resultatet av overvintrernes isbjørnfangst i 1966/67 å ha vært 211 bjørn, herav 2 levende. Fangstekspedisjonenes andel var 102 isbjørn og værstasjonenes 79. Av de sistnevnte isbjørn ble 75 tatt av personalet ved Hopen værstasjon.

I 1967 ble det innklart fangster fra 9 *sommerekspedisjoner*, herav 8 turistturer — såkalte safarier. Som i 1966 deltok 2 fartøyer i disse sommerekspedisjoner til farvannene omkring Svalbard. Samlet fangst for sommerekspedisjonene utgjorde 43 isbjørn. Av de opplysninger en har

Tabell 9. *Ekspedisjoner 1967. — Fangstmengde.*

	Antall eksp.	Antall fangere	Isbjørn		
			Levende	Døde	I alt
<i>Overvintrere :</i>					
Fangstekspedisjoner	2	4	2	100	102
Værstasjoner	2	..	—	79	79
Herav Hopen	1	4	—	75	75
Andre	—	30	30
<i>Sommerekspedisjoner :</i>					
Turistturer (Safarier)	8	..	—	38	38
Andre	1	..	2	3	5
I alt	4	250	254

mottatt går det fram at verken overvintrener eller sommerekspedisjonene har hatt fangst av snadd og storkobbe.

Fangst fra overvintrings- og sommerekspedisjoner er ikke tatt med i tabellene foran. I tabell 9 gjengis imidlertid en oversikt over fangsten for disse ekspedisjoner, utarbeidet av Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt.

EKSPORT AV SELFANGSTPRODUKTER

Ifølge foreløpige oppgaver fra Statistisk Sentralbyrå beløp eksporten av de viktigste selfangstprodukter seg til 32,9 mill. kroner i 1967. På grunn av prisfallet på skinn og olje ble eksportverdien betydelig lavere enn i de nærmest foregående år. Fordelingen på hovedgrupper av produkter var i 1964—67 (1 000 kr.):

	1964	1965	1966	1967
Uberedte skinn av isbjørn, sel m.v..	14 816	13 772	13 987	
Tilberedte skinn av isbjørn, sel m.v.	30 694	27 974	28 651	30 547
Rå selolje	875	1 540	3 994	2 397
I alt	46 385	43 286	46 632	32 944

En gjør oppmerksom på at eksporttallene for beredte skinn ikke bare omfatter skinn av norskfangete dyr, men også en del skinn av utenlandsk opprinnelse som er blitt beredt i Norge.

I selfangstberetningen for 1968 vil det bli gitt tall over eksportverdien for hver av de tre hovedgrupper av produkter fordelt på bestemmelsesland.

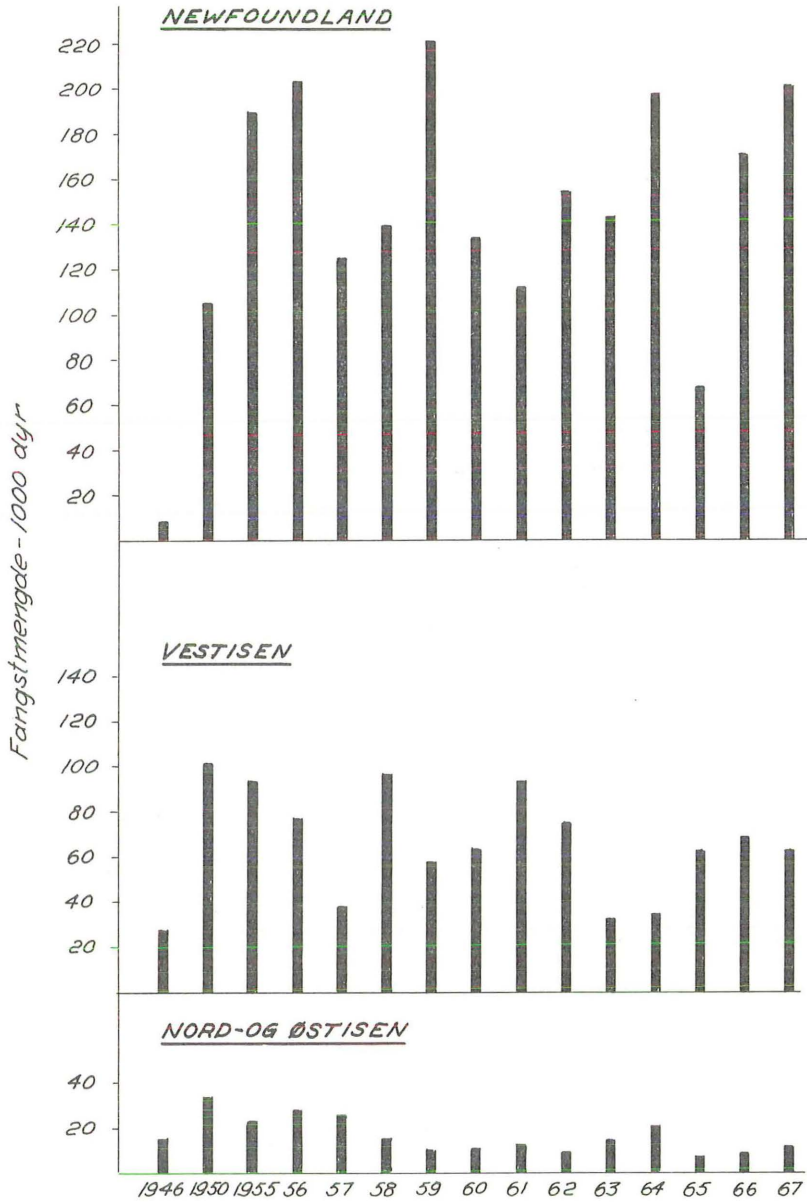

Fig. 1. Samlet fangst på de forskjellige felt i årene 1946—1966.

